

VESTITORUL

ORGAN AL EPARHIEI ROMÂNE UNITE DE ORADEA ȘI REVISTĂ DE CULTURĂ RELIGIOASĂ

Redacția și Administrația:
Parcul Ștefan cel Mare No. 8.

Apare
la 1 și la 15 a fiecărei luni

ABONAMENT:
Parohiile : . . . . . 200 Lei
Particularii: . . . . . 160 Lei
Membrii Agrului . . . . . 100 Lei

PARTEA OFICIALĂ

No. 1383/1938.

Concurs la parohii.

Cu termenul de 1 Aprilie 1938 se publică concurs la parohiile:

1. Supurul-de-Jos, ce devine vacantă prin trecerea M. On.-lui Ioan Oltean în învățământ.
2. Supurul-de-Sus, rămasă vacantă în urma re-pasatului preot Emil C. Deac.
Oradea, 11 Martie 1938.

No. 1296/1938.

Nouii pictori și zugravi autorizați.

În legătură cu circularele noastre No. 1605/1937, 2806/1937 și No. 3307/1937, publicăm al V-lea tablou al pictorilor și zugravilor autorizați, apărut în Monitorul Oficial No. 50 din 2 Martie crt.

Tabloul No. 5.

I. Pictori bisericești autorizați.

1. Ion Țolea, de confesiune ortodoxă, str. Logofătul Tăutu No. 15, Bacău.
2. Eduard Săulescu, de confesiune ortodoxă, str. General Angheliescu No. 181, București.
3. Septimiu S. Marian, de confesiune greco-catolică, Piața I. Micu No. 17, Blaj.
4. Vasile Hudici, de confesiune ortodoxă, strada Kogălniceanu No. 11, Iași.

II. Zugravi bisericești autorizați.

1. Constantin M. Iliescu, de confesiune ortodoxă, str. Știrbei-Vodă No. 123, Râmnicul-Vâlcea.
2. Gheorghe Georgescu, de confesiune ortodoxă, str. Dragoș-Vodă No. 4, Ploești.
3. Ion St. Preda, de confesiune ortodoxă, Comuna Isovoarele, jud. Mehedinți.
4. Ioan Prânzaru, de confesiune ortodoxă, strada Regele Carol al II-lea No. 26, Vaslui.

5. Gr. Pelinescu, de confesiune ortodoxă, strada Toamnei No. 118, București.

6. Francisc Ferch, de confesiune romano-catolică, Periam, jud. Timiș-Torontal.
Oradea, 7 Martie 1938.

No. 1507/1938.

Ziua sădirii pomilor.

În conformitate cu adresa On. Minister al Agriculturii și Domeniilor No. 37460/1938, comunicată nouă prin On. Ministerul Cultelor, invităm Ven. Cler, ca și în acest an să-și dea tot concursul la organizarea serbărilor, ce vor avea loc în toate comunele în ziua sădirii arborilor de pădure și a pomilor fructiferi.
Oradea, 17 Martie 1938.

Concurs la postul de cantor din Crestur.

În conformitate cu hotărîrea senatului bis. din 6. III. c. se publică concurs pentru complenirea postului de cantor din Crestur, prot. Marghita, pe lângă următoarele retribuțiuni:

1. 8 jugh. cad. pământ arător și fânaș.
2. 4 drepturi de pășunat în pășunea comunală.
3. Stolele îndatinate.
4. Chirie cuvenită până ce parohia va putea avea local propriu pentru cantor.

Reflectanții la acest post cantoral să-și înainteze cererea — însoțită de diploma de cantor, certificat de moralitate și de botez — la adresa oficiului parohial din Crestur în comuna Petreu, Bihor, până în ziua de 10 Aprilie c., iar în una din duminicile: de 20, 27 Martie sau 10 Aprilie să fie personal la serviciile divine.

Cantorul ales va avea să instrueze elevii școlari și tineretul la cântările bisericești.

Gara CFR. Bolcaș — este în loc — pe linia Săcueni—Șimleul-Silvaniei,

Alexandru Terdic
preot

Post festa

Valurile recunoștinței ce s'au revărsat în jurul scaunului arhieresc încep cu încetul a se alina, lăsând în urma lor plăcere, îndestulare și mângâiere în inimile tuturor acelor, cari au aderat cu sinceritate la personalitatea marelui Arhiereu.

Și câți sunt aceia, cari în fața muncii depusă cu desinteresare pe altarul bisericii și al neamului de acest ilustru sărbătorit — dovadă ploaia recunoștințelor exprimate ce au căzut la picioarele bunului nostru Păstor din cea mai înaltă până la cea mai de joasă pătură a societății românești se simt și ei îndatorați la muncă.

Acel șirag de elită morală ce-l formează numele ilustru al predecesorilor, cari au împodobit scaunul arhieresc al Orăzii prin persoana ilustră și providențială a Preasfinției Sale se mărește.

Activitatea multilaterală ce a dezvoltat-o în taină și în public, asemenea unui far luminos ce-și răspândește razele sale spre a lumina celor ce caută calea adevărată ce duce la liman — servește tuturor de imbold și model de urmat.

Cuvintele lui Cristos: eu sunt calea, adevărul și viața, le însușește în înțelesul strict al cuvântului, ca prin munca depusă să servească de pildă la muncă conștiințioasă și desinteresată fiilor săi sufletești, și în primul rând Clerului trimis de Domnul nostru Isus Cristos spre păstoria sufletelor.

Azi, când biserica e împrejmuțată de atacurile necredinței, când lumea e aprinsă de războiul amenințător cu distrugere a tot ce e produsul lacrimii geniului omenesc, în fond, nu e altceva, decât războiul condus cu ura neîmpăcată a iadului în contra Bisericii. Cristos cere jertfe, jertfe de credință tare — și jertfele se aduc cu miile, — cere jertfe dela fiii săi, și mai ales dela noi ce suntem trimiși pentru ocrotirea, salvarea și conducerea turmei cuvântătoare periclitată de glasurile sirenice ale molo-chului, care cu o tactică bine chibzuită se știe vârt în tabăra credinței spre a o clătina și nimici, răpindu-și noi și noi jertfe.

Nu sunt destule elogiile făcute în semn de recunoștință în fața activității îmbelșugate a celor 25 de ani, ci activitatea impunătoare trebuie să ne îndemne pe unul fiecare, ca în cadrul talantului primit să ne îndeplinim misiunea de salvare în vederea răspunderii grele ce ne așteaptă.

Precum roadele ce încununează activitatea de 25 de ani a bunului Păstor au stors elogi de recunoștință, ce timbrare poate merita însă o viață trăită în îndeplinirea seacă a oficiului impus, în căutarea intereselor proprii, în activitatea dezvoltată chiar în detrimentul oficiului pastoral și al moralului turmei concrezute, prin alergări după lucruri efemere, spurcând astfel sublimitatea slujbei lor.

În fața unei atari activități cu toții ne putem pune întrebarea: ce-am făcut și ce ar fi trebuit să fac ?

Anii trec și în urma lor rămân diferitele rezultate uimitoare ale invențiilor geniului omenesc: progresul. Progresele obținute, însă, în sfera materialistă nefiind contrabalansate de un progres sănătos și în ridicarea nivelului moral, aduc cu sine răsturnarea echilibrului sufleteș în popoare, cum ne arată dovezile jalnice din istoria neamurilor.

Aceste dovezi zguduitoare trebuie să ne trezească din amorțeala seculară a nepăsării în care zăcem și să ne îndemne la muncă, muncă desinteresată, muncă depusă de dragul lui Cristos, de dragul sufletelor concrezute, pentru cari Dânsul nu s'a sfiit a-și da viața.

Cel ce privește cu nepăsare evenimentele triste ce ni se filmează — tot atâtea „memento“ pentru noi, pentru ziua de mâine, — contribuie la sguduirea creștinismului, conlucrând cu toți aceia a căror unică dorință e răstignirea credinței creștinești.

Munca depusă și rezultatul strălucit al celor 25 de ani de arhierie strigă la conștiința fiecăruia din noi: „Pildă v'am dat vouă să faceți și voi precum eu“ (Ioan 13, 15).

Pr. Coriolan Man.

Lăcaș de închinăciune și de lumină în comuna Hăucești

Ziua de 20 Februarie crt. a fost pentru credincioșii noștri din comuna Hăucești — cari până acum n'aveau lăcaș de închinăciune — o zi de mare bucurie. În acea zi ei au avut fericirea și bucuria sufletească să-și vadă terminată și sfințită o școală și o capelă, zidită în acelaș local cu școala. Semn și aceste că credința și lumina sunt două lucruri, cari nu numai că nu se dușmănesc, ci chiar sunt prietene și au lipsă una de alta.

Actul sfințirii a fost săvârșit de Rev. mul Domn

A. Bălibanu protopop în Mărghița, ca delegat al Excelenței Sale Valeriu Tr. Frențiu, — care la ora 9 dimineața, binecuvântă noul lăcaș de închinăciune înconjurat de preoții Lazar, Zurbău, Moza și Cristea; după aceea se sfințesc cele două clopote așezate într'o clopotniță din apropierea imediată a capelei. Terminându-se cele rânduite după tipic, se continuă serviciul divin cu sfânta liturghie celebrată de un săbor de preoți, fiind de față mulțime de credincioși din loc, Ciulești, Spinuș, Sărsig, Sfârnaș, Sântlazar, care s'au

apropiat în număr mare, de sfintele Taine. Predica o rostește Rev.-mul A. Bălibanu mâncând din cuvintele »Tată greșit-am la ceriu și înaintea ta«, dând îndemnuri la întoarcere dela păcate și trăirea după poruncile Tatălui ceresc. A fost ascultat cu mult interes de cei de față printre cari notăm pe Domnul Oprea M. inv.-dir. Ciulești, cu doamna, d-na Orbai, Cristea, D-șoara Stănciulaș Jiroș, Teudan inv. cu doamna, apoi D-nii Șendruțiu, Sasca, Butcă, Nonu, Lache și alții.

Sfârșindu-se slujba religioasă, întreaga asistență cu autoritățile e reținută la masă în casa ospitalieră a D-lui Sasca P. învățător din loc, un absolvent al școlii normale unite de Oradea, care spre cinstea acelei școli fie zis, își înțelege așa de bine misiunea de educator și reformator al satului în care muncește.

După masă, la școala primară are loc un frumos program cultural executat de elevii satului. Programul începe cu Imnul Regal, după care D-l Sasca P. arată rolul școlii și al Bisericii azi; în același sens vorbește și D-l Șendruțiu I. învățător, insistând asupra celor doi factori cari conduc satele, preotul și învățătorul, după care Păr. Nic. Cristea din Sărsig își desvoltă conferința instructivă, pe înțelesul poporului

expusă: »Creștinism și comunism cu reflexii actuale la țara noastră«. Conferința bine încheiată a deșteptat atențiunea și interesul tuturor celor de față. D-l Teudan din Sarcău ca un fost învățător al satului, arată toate greutățile avute până când și-a putut vedea gata o școală și o capelă lângă ea. Intre fiecare cuvântare se întrefese cor, recitări de monoloage, poezii, dialoge, cântări religioase și patriotice.

Intre binefăcătorii acestei școli și capele se cuvine să amintim aici pe Excelența Sa Valeriu Tr. Frențiu, care cu mână largă a dăruit materialul, cărămizi, cărți și haine în valoare de 18.000 lei, Ministerul Educațiunii Naționale 23.000 lei, pretura plasei Sălărd 7000 lei, comitetul școlar județean 4500 lei și alte daruri făcute de credincioși și alții din jur.

Și acum, cei ce au ostenit, dascălii din acel sat, Teudan, dar mai ales D-l Sasca Pavel, actualul învățător, care a veghiat zi de zi ca opera să fie dusă la bun sfârșit împreună cu harnicul păr. Zurbău, de care se ține filia Hăucești, pot fi mulțumiți că își văd cu ochii realizat visul lor, de a avea și acel sat o școală și un lăcaș de închinăciune.

Expoziția de artă sacră din Vatican

Sub acest titlu semioficiosul Vaticanului *L'Osservatore Romano* (24. 2 1938) aduce un interesant articol din care reținem: Expoziția de Artă Creștină Orientală va fi un triumf al Crucii și al Evangheliei; un triumf pașnic și blând, care își are tăria și elocuența sa. În jurul mormântului S. Petru, învățacelul din Răsărit al Domnului, devenit întâiul episcop al Romei, se vor uni strălucitoarele rituri ale Bisericii în acea unitate de expresiune a credinței care e puterea de viață a Bisericii și a adevărului. La sfârșitul anului 1937, Congregația Orientală a avizat despre această expoziție pe toți patriarhii, mitropoliții și episcopii de sub ascultarea ei. Unii au răspuns „salutând expoziția care va oferi ocaziune de a arăta tuturor gloriile artistice ale atâtor rituri“. Aceste rituri nu sunt decât manifestare deosebită, dar unică a adevărilor de credință, precum și dovada adaptabilității de mamă a Bisericii la sensibilitatea și chiar la exigențele deosebitelor popoare cari în Răsărit au îmbrățișat evanghelia lui Cristos încă dela început. Cu gândul te poți minuna de pe acum de expoziția Artei Orientale. Marile rituri de bază cu modificările lor se vor urma armonios, fiecare cu caracterul său, fiindcă alta e arta bizantină, alta cea armeană, cea georgiană, cea abisiniană ș. a. Ochiul se va

desfăta de strălucirea culorilor, de reflexul aurului și al argintului, de dulcea privire a Madonelor, de bogăția odăjdiilor, de grandiositatea iconostaselor, de delicateța săpăturilor în lemn și piatră, de inițialele manuscriptelor artistice. — Comitetul de organizare se gândește, însă, și la alte frumuseți. Se va construi o biserică în autentic stil răsăritean, unde se vor celebra diferitele liturghii orientale. Va fi și o sală, unde misionari și învățați orientaliști vor expune problemele Orientului Creștin și vicisitudinile istoriei sale. Vor urma apoi feluritele colegii orientale, diferitele grupări orientale aflătoare în Roma și în împrejurimi cari vor executa cântări corale ce vor dovedi credință și vor mișca inimi. Lucrările sunt încă la început, dar comitetul lucrează temeinic. Expoziția va reuși, făcând nespuse de mult bine. (ig)

— Statuia Maicii Domnului din Monserato, o capodoperă a sculpturii spaniole, e salvată. Călugării cari o păzeau, simțind încă înainte de aceasta cu cinci ani că pot să vină zile rele, au înlocuit originalul statuei prin o copie fidelă. Această copie a fost distrusă de cei fără Dumnezeu. Originalul venerat de toată creștinătatea Apusului de cel puțin o mie de ani se află în loc sigur, însă secret, de care nu știu decât numai trei călugări.

Exerciții Spirituale

pentru

Doamne și Domnișoare

Cine nu știe că un curs de exerciții spirituale făcute cu credință și râvnă sunt îndestulătoare ca să asigure unui suflet fericirea veșnică, de aceea sunt și considerate ca un har deosebit. Inșă câți au norocul să le facă și mai ales să le facă bine? La acest lucru gândindu-se înalt Prea S. Sa Dr. Valeriu Traian Frențiu, iubitul nostru păstor, voind să procure această binefacere sufletească la cât mai multe suflete, a înființat fundația Exercițiilor Spirituale pentru Doamne, spre acest scop, în amintirea decedatei D-șoare Lucreția Frențiu, care în anii din urmă s'a străduit să adune în mai multe rânduri la Oradea, cât mai multe Doamne și Domnișoare la Sfintele Exerciții Spirituale.

Aducem la cunoștința tuturor că în anul acesta se vor ține două cursuri de Exerciții Spirituale pentru Doamne și Domnișoare la Oradea, Str. Crișan Nr. 2.

Intâiul curs dela 26—30 Aprilie, iar altul dela 30 Iunie—4 Iulie sau în săptămâna după Rusalii. Doamnele și Domnișoarele își pot alege o dată care le convine pentru al doilea curs, căci se vor ține atunci când le convine mai bine. Numai să-și arate la vreme, în scris, dorința la Sf. Episcopie.

Condițiunile de participare :

1. Să se anunțe din vreme cel mai târziu până în Sâmbăta mare la Episcopia gr. cat. Oradea.
2. Să-și aducă fiecare 1 cearceaf, o pătură, o periniță și un șervet de masă.
3. Costul încartirurii pe tot timpul: 400 lei.

Dacă ar fi cineva care nu poate aduce atâtă jertfă și totuși dorește să ia parte la Sf. Exerciții să scrie la Sf. Episcopie și din fundațiunea D-șoara Frențiu va capătă inlesnirile dorite.

Pentru Doamnele și Domnișoarele externe din Oradea taxa este 50 lei pe zi.

Doamnelor și Domnișoarelor române unite, luați-vă la suflet acest anunț și grăbiți-vă a vă anunța la Sfintele Exerciții Spirituale.

CRONICI

Din țară.

— „In parohia Petreu“ protopopiatul Marghita, elevii »Școlii primare de Stat«, au ținut o foarte reușită serbare școlară, cu ocazia Serbărilor Jubilare ale I. P. S. Sale Dr. Valeriu Tr. Frențiu.

Serbarea se deschide prin intonarea rugăciunii »Tatăl nostru«, din partea asistenței. Apoi elevii școlii primare din loc se produc cu o serie de declamări, cântece patriotice și religioase, după care pâr. A. C. Terdic, parohul local, printr'o scurtă cuvântare, arată rolul mare al episcopilor în viața neamului din care fac parte, apoi face cunoscută participațiunea personalitatea și activitatea prodigioasă a înalt Prea Sf. Sale Episcopului nostru.

Serbarea se încheie prin cântarea: »Cu noi este Dumnezeu«, după care numărul frumos de participanți se duc la ale sale, întăriți în credință și atașament față de Arhipăstorul lor.

— **Jubileul I. P. S. S. Dr. Valeriu Traian Frențiu în comuna Petrani.** Duminică, 16 Ianuarie a. c. a avut loc la școala primară de Stat din comuna Petrani-Bihor, sărbătorirea unui sfert de veac de arhierie a I. P. S. S. Dr. Valeriu Traian Frențiu. La orele 4, după săvârșirea Vecerniei dela Biserica din loc, credincioșii se îndreaptă pâlcuri, pâlcuri spre școală, care în scurt timp devine neîncăpătoare. Intr'un cadru solemn, se desfășoară un program bine alcătuit, executat, în majoritate, de copii de școală.

Serbarea se deschide prin conferința instructivă și documentată a D-lui Nicolae Giurgiu, învățător-director, despre »Datoriile credincioșilor față de înaltul Păstor sufletesc al Dieceziei«, trezind în credincioșii ascultători o însuflețire nedescrisă față de Marele păstor sufletesc al Dieceziei, manifestată prin nesfârșitele urale de mulți ani. Urmează mai multe recitări și cântări religioase, după cari Pâr. Adrian Boșca, parohul local, își desfășoară conferința despre »Viața opera și realizările înaltului Arhireu, I. P. S. S. Dr. Valeriu Traian Frențiu în cei 25 de ani de viață arhieriască«, arătând prin cuvinte bine simțite, înalta personalitate, mărețele realizări și nobilele înfăptuiri în decursul sfertului de veac de arhierie. La sfârșit, din îndemnul Parohului local, se trimit calde și sincere omagii I. P. S. S. Dr. Valeriu Traian Frențiu, din partea tuturor credincioșilor din parohie.

Un participant.

— **Agrul la Rogoz.** Cercul agrist din Holod și împrejurime și-a ținut prima șezătoare din a. c. în 23 Ianuarie c. în comuna Rogoz, de față fiind credincioșii parohiilor: Rogoz, Holod, Sâmbăta, Dumbrăvița-Mică, Mociar, Vintiri și Brătești, în frunte cu preoții și intelectuali lor. În cuvintele de deschiderea ședinței; d-l A. Văcărescu prezintă cercului, pe noul părinte

sufletesc al credincioșilor din Vintiri și apoi vorbește despre: »Ținuta noastră în biserică«. Ca și conferențieri urmează: d-l Teodor Bondar înv. Holod, despre: »Răbdare« și d-l Ioan Iancu înv. pens. Mociar, despre: »Educația trupească și sufletească a copilului« — garanța neamului nostru.

În cursul acestei ședințe au însuflețit și distrat publicul, în mod plăcut, cântecele, recitățile și dansurile naționale ale elevilor și elevelor de sub neobosita conducere a d-lui și d-nei Herman, înv. Rogoz. Zelul neobosit al Pr. C. Mărian, al d-lui și d-nei Herman, a contribuit în foarte mare măsură la reușita acestei ședințe.

În cuvintele de încheiere, Păr. C. Mărian, îndeamnă publicul la preocupări de ordin moral creștin, necesare mai ales în timpul turbure în care trăim. Mulțumind apoi tuturor celor de față, cari prin prezența lor încă au contribuit la reușita ședinței, îi invită la biserică, unde Păr. V. Ghergar, Eug. Pantea și Al. Ciurdariu oficiază »Bindecuvântarea Euharistică«, în cursul căreia Păr. Eug. Pantea predică despre »Numărul mic al celor aleși«. — După aceste, fixându-se data șezătoarei viitoare, aceasta șezătoare ia sfârșit.

A. Văcărescu.

Din străinătate.

— **Recreștinarea Spaniei** e opera stăpânirii marelui general Franco. La Santander s'a reluat cultul catolic cu o deosebită solemnitate. Toate bisericile erau pline de credincioși. În catedrală s'a oficiat un Te Deum. Pentru ofițeri și trupe s'au făcut slujbe religioase afară, sub cerul liber. La Huelva, unde n'a mai rămas piatră pe piatră dinaintea furiei ateismului roșu, se lucrează cu zor pentru reconstruirea bisericilor dărâmate. Aproape pentru fiecare Duminecă se reface și se consacră câte o biserică. La Bilbao s'a ținut o novenă de ispășire pentru crimele sacrilege ale bandiților roșii. La încheierea acestei ceremonii s'a făcut o mare procesiune euharistică, întâia după ororile războiului civil, la care au participat mai bine de 50.000 de credincioși.

— **La congresul euharistic național din Tripoli**, legatul pontifical, Em. Sa card. Dolci a declarat că acest congres e cel dinfăiu pentru credincioșii de rasă colorată. Prin aceasta, continuă eminentisimul orator, se vedește și mai mult caracterul universal al Bisericii catolice, a acestei Biserici care are unica menire de a răspândi împărăția lui Dumnezeu pe pământ. Aceasta o cere și origina comună, precum și destinul comun al tuturor oamenilor. Aceasta rămâne una din mărturiile cele mai grăitoare despre râvna apostolică a gloriosului S. Părinte de astăzi, Pius XI, supranumit »Papa misiunilor«.

— **Problema evreească** se pune tot mai acut în o întreagă serie de state. Așa e, între altele, în

Polonia. Din 34 milioane de locuitori, peste 3 milioane, adică 10% sunt Evrei. Unii sunt băștinași, alții veniți din Rusia (600.000), din Germania, din Austria, etc. Nu de mult a apărut un apel în presa evreească a Poloniei, lansat de câțiva intelectuali Francezi, ca Polonii să înceteze cu antisemitismul. Acești intelectuali uită că 75% din comerțul Poloniei e în mâinile Evreilor, apoi că marea majoritate a profesiunilor libere (avocați, doctori, ingineri, etc.) o alcătuiesc tot ei. Mai uită și faptul că anual se face un exod de o jumătate de milion de fii de săteni polonezi dela sate spre orașe. Acești fii de săteni caută să-și facă loc în comerț, în industrie, în profesiunile libere. E lucru firesc ca Polonii să sprijinească pe Poloni. Evreii nu numai că trăesc și astăzi izolați în ghetto-uri, dar nici nu vorbesc limba țării, ci un jargon germano-hebraicorusesc. Dacă emigrează an de an cete întregi de Poloni în toate țările Europei și chiar peste Ocean, atunci de ce n'ar emigra și Evreii? (K. A. P.).

— **100 de ani de ascensiune catolică în Australia.** La un sinod catolic din acest continent P. S. Sa Hayes, episcop de Rochampton a făcut o interesantă expunere, din care reținem: Înainte cu o sută de ani, nu erau în Australia decât trei preoți catolici și un episcop. Astăzi sunt: 7 arhiepiscopi, 20 de episcopi, peste 2000 de preoți, 2465 de biserici, sute de școli primare și secundare, 5 școli superioare, 155 de spitale și instituții de caritate și peste 1,400.000 de credincioși. În curând se împlinește veacul de când și-a pus piciorul pe acest continent Bēda Poldring, cel dinfăiu episcop, în partea numită Olanda-Nouă. De atunci în această parte, precum și în Noua-Zelandă, i-au urmat 63 de arhiepiscopi și episcopi în mormânt. Aproape toți au venit din Irlanda. E o parte din prețioasa moștenire pe care »Insula Sfinților« a hărăzit-o acestui continent și din care pricină el îi păstrează recunoștință veșnică.

— **Din cetatea universitară a Parisului.** Această cetate după informațiile ziarului »La Croix« (14. 10. 37) cuprinde 2.300 de studenți. Majoritatea covârșitoare sunt Francezi; un sfert, străini. Grație munificenței d-nei Pierre Lebaudy, această cetate are o biserică proprie. 800 de studenți sunt catolici practicanți. Dumineca sunt câte patru liturghii, urmate de ședințe ale asociațiilor religioase, deosebite pentru studenți de cele destinate studentelor. Și în timpul săptămânii ascultă liturghie și se cuminecă zilnic un mare număr de studenți. Dumineca fac rugăciuni de seara în comun. Tot în comun adoră și primesc bindecuvântarea euharistică în întâia Vineri a fiecărei luni. Se dă mare îngrijire predicilor destinate acestui tineret. Deosebit de însemnate sunt retragerile lor duhovnicești, adică exercițiile spirituale din timpul Păresimilor, precum și procesiunea religioasă dela hramul bisericii (S. Inimă).

— **La Crossroads, Charleston, South Carolina U. S. A.** o ceată de negri timp de 40 de ani și-a păstrat neatinsă credința catolică, recitând în comun rozarul, făcând rugăciuni și cântând împreună diferite cântări religioase, fără preoți. Abia de curând i-a descoperit un misionar catolic german, prin o întâmplare neașteptată. Cum răsplătește Prea Curata pe cucernicii ei închinători.

— **Să nu mai revină!** Acesta e strigătul de ură al anarhiștilor comuniști împotriva împăratului Cristos, ale cărui statui și icoane le sfărâmă și pe care, unde-l găsec în sfânta euharistie, îl calcă în picioare. »Nicio mișcare împotriva Bisericii«, scrie un ziar comunist din Barcelona, »nu poate fi destul de violentă. Religia pentru o nație e un rău fără leac. Ea ajunge până în fundul sufletului; ea e viața a ceea ce credincioșii numesc suflet; ea e un microb care distruge cu încetul toată personalitatea. La sfârșitul vieții unei ființe, stăpânită de religie și de Biserică, nu mai rămâne nimic din personalitatea ei«.

— **Calvarul preotului în zilele noastre.** De 20 ani există la Viena opera S. Canisius (Canisius-Werk) care se ocupă de recrutarea preoților. De curând, această operă a organizat o serată muzicală literară, pentru exaltarea împărăției lui Christos și înaintarea chemărilor preoțești. Au fost de față reprezentanții tuturor autorităților eclesiastice și laice din Viena. Păr. Fried, după ce salută pe distinșii oaspeți, face o dare de seamă despre activitatea societății. Această operă a ajutat 950 de preoți. Tot ea a introdus »Sâmbăta preotului«, adică obiceiul ca în fiecare Sâmbăta rugăciunile și faptele bune să le închine toți creștinii lui Dumnezeu pentru a le trimite preoți-apostoli. Celebrul orator P. Frederic Muckermann S. I. a rostit o căvântare cu titlul acestei însemnări »Calvarul preotului în zilele noastre«, arătând nu numai prigonirile externe și fățișe ce preoții au să îndure în țări ca Rusia, Mexic, Spania, ci și cele interne de neînțelegeri, calomnii, insuccese. La sfârșit a luat cuvântul Em. Sa card. Innitzer, arhiepiscopul Vienei, care a spus: »Cine ajută chemările preoțești ajută dobândirea sufletelor pentru Cristos și mântuirea celor ce sunt în primejdie de a se pierde«.

— **Mileniul nașterii Papii Silvestru II** va fi comemorat la Aurillac (Franța). Călugărul Gerbert, sprijinitorul dinastiei Hușo Capet, e întâiul francez în scaunul S. Petru. Urmează lui Ioan XVI și pregătește venirea marelui reformator Grigorie VII. A fost un spirit enciclopedic, ocupându-se de metematici, de filosofie, de teologie, de geometrie, ba chiar și de poezie. El a inventat semnele cifrelor întrebuințate astăzi 1—9. Istoria Bisericii, amintește în deosebi mila lui față de săraci, curăția vieții sale austere și năzuința de a primeni viața sufletească a clerului.

— **Mormintele SS. Apostoli Petru și Pavel** a fost subiectul unei interesante conferențe a Păr. H. Cheramy P. S. S. în cripta S. Sebastian »ad catacumbas«. Punctul de plecare al conferențiarului e »Liber Pontificalis«. După arătările acestei cărți, papii din secolul III s'au înmormântat la S. Calixt, iar cei din secolul IV la S. Priscilla. Aceste arătări sunt exacte. Descoperirile arheologice făcute de De Rossi le verifică. De ce n'am admite ca adevărate indicațiile acestui »Liber Pontificalis« și cu privire la epoca mai veche? Nu spune acest »Liber« că S. Anaclet, unul din cei dintâi papi, a ridicat o »Memoria« deasupra mormântului S. Petru, așezat dealungul »Căii Latine«? Dar cum rămâne cu inscripțiile din catacombe, cele mai multe latinești din sec. IV din care se vede că pelerinii se duceau acolo să venereze moaștele SS. Apostoli? Conferențiarul e de părere că, pentru a evita profanarea, primii creștini ar fi scos osemintele S. Petru și S. Pavel și le-ar fi dus în catacombe, unde erau mai sigure. Incheie cerând ca societatea Amicilor Catacombelor Romane să continue a încuraja săpăturile arheologice, singurele care pot aduce lumină deplină în această chestiune.

— **In legătură cu primirea oaspeților francezi** la noi și ca semn de prietenie pentru autorități și particulari cari au contribuit ca aceasta primire să fie cordială, părintele Iosif Dassonville S. I., conducătorul grupului de 30 de intelectuali francezi adresează păr. canonic I. Georgescu rândurile ce urmează: Dragă domnule canonic, nu e timpul scrisorilor lungi; e atât de mult de scris; un cuvânt ajunge, nu-i așa, pentru a dovedi o amintire credincioasă. Și, în acest cuvânt, Dumneavoastră simțiți, socotesc eu, tot ce putem arăta ca simțământ de dragoste creștinească și de recunoștință pentru neuitata primire dela Oradea. . .

Noi credem totdeauna în amiciția de care Dumneavoastră ne-ați dat probe așa de frumoase și de mișcătoare. Aveți bunătatea și o spuneți atâtor »amici«, cărorora eu nu pot să le scriu... Fiți încredințat de simțimintele mele de dragoste și de respect religios. An nou fericit! (ss) Dassonville«.

Numeroșii »amici«, de cari e vorba aci sunt mai cu seamă dd. Augustin Chirilă, subprefect; Prof. P. Fodor, atunci primar; General Garoescu; Dr. V. Gherman, președintele Casei Naționale; Dr. Hortopan dela Cercul franco-român, Institutul Notre'Dame de Sion etc. Aibă toți și toate aceste mângâierea unei fapte bune.

— **La Florența cu S. Tereza din Lisieux.** În 1938 se împlinesc 50 de ani de când »mica floare« a Carmelului făcuse pelerinajul la Roma, pentru a ruga pe Papa de atunci Leon XIII să încuviințeze intrarea ei în mânăstire, înainte de a împlini vârsta cerută. Cu câtă gingășie nu povestește ea în a sa *Istoria unui suflet*, cum a venit să se roage la coșciugul Sfintei

Magdalena de Pazzi din biserica Carmelitanelor din Florența. Toți pelerinii voiau să-și atingă rozarele, cărțile de rugăciuni și iconițele de numitul coșciug. Fiind grațiile dese, mâna celor mari nu încăpea și nu ajungea până acolo. Mâna cea mică a tinerei sfinte, atunci abia de 15 ani, străbătea și atingea de rămășițele Sfintei toate obiectele date de pelerini. Cât era ea de bucuroasă, de această mică îndemână făcută celor mulți! Acum această biserică e sub conducerea părinților Assumpționiști. La împlinirea celor 50 de ani dela această vizită, Assumpționiștii au organizat trei zile de predici și de rugăciuni. Tot cu acest prilej, Sora Celiina, superioara mănăstirii Carmelitane din Lisieux a trimis o prețioasă relicvă ca amintire dela Cea ce trimite o atât de bogată ploaie de trandafiri cerești. Dar din dar se face raiu!

— **Hotărârile Sinodului provincial al Poloniei**, ținut în 1936 în biserica Paulinilor din Czestochowa, sub președinția Cardinalului Hlond, primatul acestei țări și în fața de față a legatului papal, Card. Marmaggi, s'au publicat în Ianuarie a. c. În total sunt 151 de hotărâri, grupate în 15 capitole. Primele trei capitole se referă la clerul de mir și cel monahal; al IV-lea tratează despre mireni, oprindu-le contactul cu organizațiile condamnate de Biserică (Masonerie, Socialismul democrat) cu ateii și concubinarii; al V-lea e despre Acțiunea Catolică, punând în vedere guvernanților și legiuitorilor catolici să se inspire de principiile religiei lor; al VI-lea e despre principiile morale ale vieții publice, sociale și culturale; al VII-lea, despre presa catolică; al VIII-lea, despre misiuni și unirea bisericilor; al IX-lea, despre sfintele taine; al X-lea, despre sacramentale; al XI-lea, despre cultul lui Dumnezeu și al Sfinților; al XII-lea, despre misiunea Bisericii de a învăța; al XIII-lea, despre averile bisericesti; ultimele, despre tribunalele bisericesti.

— **Comemorarea lui Manzoni**. În legătură cu tabla comemorativă a convertirii lui Al. Manzoni în biserica St. Roch din Paris, presa mondială se ocupă de acest mare scriitor creștin. Înainte de a fi admirat, el e cinstit. Presa engleză și italiană remarcă faptul cât de mult a contribuit Johann Wolfgang Goethe la popularitatea lui. El i-a tradus în nemțește oda închinată lui Napoieon I »Cinci Maiu« și tot el i-a prețuit ca puțini alții poeziile religioase. Cântecele lui de Crăciun (»Il Natale«) îl numește aurora speranțelor neamului omenesc; cel despre patimile Domnului (»La Passione«) ar fi noaptea și întunecimea suferințelor pământești în care Dumnezeu s'a cufundat pentru o clipă în vederea mântuirii noastre; »Invierea« (»La Resurrezione«) e socotit »faptul fundamental al religiei creștine«; despre »Numele Mariei« (»Il nome di Maria«) zice că »în gura Bisericii vechi îndulcește orice tradiție și învățătură«. Cântecele de Rusalii (»La Pente-

coste«), cel mai clasic și uman imn Manzonian, nu era publicat în zilele »olimpianului« Goethe. Dacă era, de bună seamă se învrednicea și el de o apreciere tot atât de măgulitoare ca și celelalte cântece și imnuri. Fiindcă unii vorbesc de canonizarea acestui mare scriitor, care a avut și mari virtuți creștinești, e cazul să amintim aici vorba lui Luigi Bazoli că ori va fi canonizat Manzoni, ori nu, e sigur că el a scris ca puțini sfinți.

— **Mussolini premiază familiile numeroase**. La 22. 12. 37 a avut loc în palatul Venezia din Roma o impresionantă solemnitate. 94 de familii cu 756 de copii au primit din partea ducelui Benito Mussolini fiecare câte un premiu de 5000 de lire în bani și câte o poliță de asigurare de o mie de lire pentru ultimul copil; câte două dacă ei erau gemeni; de asemenea, câte o diplomă de benemerenti și câte o medalie de argint. După ce i-a salutat cu dragoste și recunoștință în Roma pe acești reprezentanți aleși ai neamului, ducele a spus că regatul și imperiul italian nu poate fi apărat decât de familiile numeroase; numai ele pot asigura, prin veacuri, continuitatea marelui popor italian. Și la noi? Doctorii caută să facă o industrie din provocarea avortului sub ocrotirea legii!

— **Papa proclamă eroicitatea virtuților Ven. Maria Desolata Torres Acosta**. Mult încercata Spanie are o bucurie. S. Părinte Papa Pius XI la 23. 1. 1938 proclamă eroicitatea virtuților teologale (credință, nădejde, dragoste) și a celor cardinale (înțelepciune, dreptate, cumpăt, tărie), precum și a altor virtuți unite cu acestea a venerabilei Maria Desolata Torres Acosta. Cine este ea? E fiica lui Emanuel Torres și a Antoniei Acosta, oameni săraci din Madrid. Crescută în frica lui Dumnezeu, ea de tânără voia să intre în ordinul Dominicanelor. Neavând zestrea cerută, ea n'a fost primită. Pronia a rezervat-o pentru alt scop. La îndemnul preotului Michael Martinez Sanz, ea întemeiază o nouă congregație de călugărițe cu scopul de a căuta pe bolnavi la ei acasă și a-i îngriji acolo. Se povestesc o mulțime de minuni de dragoste de aproapele bolnav, săvârșite de ea în viață la Valencia, pe timpul unei răsvrătiri, precum și la Barcelona, pe timpul ciumei ce bântuia acest oraș. A suportat cu o rară smerenie umilirile la cari a fost expusă, mai ales nedreapta înlăturare din fruntea congregației întemeiată de ea. De aceea noul decret papal observă că Dumnezeu a înălțat pe roaba sa care prin smerenie voia să fie înapoia tuturor, făcând-o prin înălțimea virtuților ei eroice să fie deopotrivă cu cei mai aleși fii ai Bisericii.

A apărut

Din Presa Periodică în România

Vol. în 8° pag. 220. Prețul 60 Lei plus porto. Se poate comanda la »Vestitorul«, Oradea, Parcul Ștefan cel Mare 8.

BIBLIOGRAFIE

ELENA P. IOSIF: *Confidențe*. Editura „Ghiocei”, Focșani. — 60 Lei.

Un elegant volum, apărut în editura revistei „Ghiocei” ne-a bătut într-o dimineață la ușă. Volum de versuri care aducea destăinuirile intime ale unui suflet delicat de femeie, numit foarte potrivit, *Confidențe*.

Activitatea autoarei ne este îndestul de cunoscută. Alături de soțul D-sale, s'a dovedit o vrednică colaboratoare a revistei Ghiocei, revistă închinată micilor odrasle ale școlii primare. Sufletul D-sale s'a risipit cu prisosință în poezii pentru copii și în mici istorioare, în care totdeauna a urmărit două finte: frumosul artistic și morala credinței creștine.

Noul volum ne aduce mult în plus. D-sa vine azi să ne desvăluie sentimente personale, sincere, prinse într-o formă aleasă.

Sentimentul puternic care predomină acest volum este iubirea. Iubirea adevărată, neșărmurită, „far aprins” în viață, autoarea o vrea să-i fie strajă tot timpul:

Târziu când anii mei și-or scutura
Mireasma toată pe cărarea vieții,
Când tot mai mult m'or apăsa nămeții,
Să stai, să stai iubire 'n preajma mea.

(Tie)

Dar acest sentiment nu rămâne mereu împărțit. Nori de durere vor veni să-i adumbrească seninul. La început durerea se va manifesta prin imputări (*Imputare*), ca apoi să simtă regrete (*In umbră*) și să vadă spulberându-i-se și ultimul dram de fericire visată. Tăcerea și tristețea (*In singurătate*) îi vor ține tovărășie grea și chinuitoare. Târziu deabia — balsam alinător — resemnarea va veni să închidă rana și să restabilească echilibrul sufletesc. Aceasta este evoluția sentimentului erotic în poezia D-nei Elena P. Iosif.

Dar acest volum ne aduce și o serie de descrieri de natură. Astfel în pasteluri scurte și cu artă prinse se vor perând pe dinaintea noastră aspectele zilei: amurgul, inserarea, noaptea cu clar de lună; anotimpurile (*Revedere, Florar, Aspect de toamnă, Toamna*), colțuri din natură (*Mesteacănii, Sălcii plângătoare, Morminte*). Vom remarca aici că, dacă găsim pasteluri pure, vom găsi și poezii descriptive, unde natura servește drept cadru, pentru exprimarea sentimentelor. O poezie de acest gen este: *Pași târzii*.

Din întreg volumul — cu un titlu atât de sugestiv și cu un real talent literar — se desprinde, pe lângă puritatea formei, o caldă sinceritate, care face ca poeziile D-nei E. P. Iosif să cucerească cititorul dela prima pagină.

Aurel Pop.

Publicațiune de licitație

În ziua de 7 Aprilie 1938, orele 9 a. m., curatorul parohiei române unite din Baba-Novac, județul Satu-Mare va ține licitație publică în localul școlii primare, cu oferte închise, pentru darea în întreprindere a edificării din nou a bisericii. Garanția va fi de 7% din valoarea ofertei și se va depune în numerar.

După deschiderea ofertelor, curatorul dacă va afla de bine, va proceda eventual și la licitația orală minuendă.

Devizul, planul, condițiunile generale și speciale se pot consulta zilnic în cancelaria parohială.

Baba-Novac, la 6 Martie 1938.

Indescifrabil
preot

Indescifrabil
primcurator

SOC. AN. „VALTRA” ORADEA

Convocare

Domnii acționari ai Soc. An. »Valtra« din Oradea, sunt convocați prin aceasta la a II a Adunare Generală Ordinară care se va ține în Oradea, la 26 Martie 1938, ora 18 (6 d. m.) în biroul Reședinței Episcopoești, Piața Unirii 3, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și Constituirea Adunării Generale.
2. Raportul Consiliului de Administrație.
3. Raportul Comitetului de Cenzori.
4. Stabilirea Bilanțului anului de gestiune 1937 și descărcarea Consiliului de Administrație și a Comitetului de Cenzori.
5. Eventuale propuneri.

Bilanțul general: Cassa numerar: 12.749, Inventar: 145.885, Capital soc. 50.000, Cont Creditori: 105.046, Profit an. 1936: 1783, Profit net: 1.805

Contul Profit și Pierdere: Cheltueli de regie: 141.311, Reparații: 63.424, Intreținerea lin.: 80.706, Salarii: 97.685, Chirie: 15.000, Taxe impozite: 48.469, Profit net: 1.805, Incasări din bilete: 448.400 Lei.

Consiliul de Administrație.

SOC. AN. „STÂNA-DE-VALE” ORADEA.

Convocare

D-nii acționari ai Soc. An. »Stâna-de-Vale« din Oradea, sunt convocați prin aceasta la a II-a Adunare Generală Ordinară care se va ține în Oradea, la 26 Martie 1938, ora 17 (5 p. m.) în biroul Reședinței Episcopoești, Piața Unirii 3, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și Constituirea adunării generale.
2. Raportul Consiliului de Administrație.
3. Raportul Comitetului de Cenzori.
4. Stabilirea Bilanțului anului de gestiune 1937 și descărcarea Consiliului de Administrație și a Comitetului de Cenzori.
5. Eventuale propuneri.

Bilanț general: Cassa numerar: 107.326, Alimente în magazie: 94.380, Marfă în bazar: 166.404, Medicamente: 9.769, Inventar: 581.802, Capital social: 500.000, Fond pt. renoirea inventarului: 57.544, Conturi creditoare: 237.164, Profit net: 164.973.

Contul Profit și Pierdere: Cheltueli cu regia: 514.365, Chirie: 300.000, Salare: 636.521, lucrări în stațiune: 571.889, Amortizări: 79.337, Profit net: 164.973, Venite din taxe pension: 2.206.474, Venite din bazar: 60.611.

Consiliul de Administrație.